

อนัน

เรื่องรักษ์หลากหลาย

บอระเพ็ด ในบึงน้ำล้นแ่งงามแห่งชีวิต

อนัน อนุสาร ๑.๘.๓. ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ISSN 0125 7226
๘๕ บาท
9 770125 720008
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

อนัน

อนัน

feel all
the *feelings*

เรื่องรักที่หลากหลาย

amazing
THAILAND × LISA

เรื่องรักษ์หลากหลาย

Pet Parent

สารคดีประจำฉบับ

๓๒

ดอยอินทนนท์

เรื่องราวความรักจากดอยสูง

ณ ยอดดอยสูงที่สุดของบ้านเรา บ้านของเหล่า กวางผาและสรรพชีวิตหลากหลาย **ธเนศ งามสม** นักเขียนช่างภาพสัตว์ป่าศิษย์เก่าของ อ.ส.ท. เผ่าติดตามบันทึกภาพสิ่งมีชีวิตบนหน้าผาสูง ตลอดทุกฤดูกาล ทั้งยังถ่ายทอดความเชื่อมโยงของสรรพชีวิตเป็นเรื่องเล่าละมุนละไม ทั้งพืชพรรณ นกหายาก ไปจนถึงเส้นทางศึกษาธรรมชาติกึ่งแม่ปาน เดินตามอ่านตาม นักเขียนสายป่าของ อ.ส.ท. ที่นาน ๆ มาที แต่มาเท่าและเต็มไปด้วยเรื่องเล่าชั้นดี

๔๔

บระเพ็ด

ในบึงน้ำล้นแ่งงามแห่งชีวิต

สุดล้ำพาห์ **ฐากร โภมารกุล ณ นคร** ขับรถไปไกล ๆ แต่ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางความหลากหลาย ภายในบึงน้ำขนาดใหญ่ที่สุดของบ้านเรา ที่ซึ่งสามารถเที่ยวชมนกประจำถิ่นและนกอพยพได้อย่างใกล้ชิด นอกเหนือจากความงามติดปีก ยังพาล่องเรือชมความงามสีบานเย็นและถ่ายรูปลายที่ทะเลบัวแดง ซึ่งกลุ่มชาวบ้านรางวัลห้าทำกิจกรรมท่องเที่ยว ลึกลงไปกว่านั้นคือพาไปรู้ไปเห็นการจัดการบึงน้ำ และพื้นที่ทำกินของผู้คนตรงนั้นให้มั่นคงและยั่งยืน

๖๘

ลิบง

ที่ตรงนี้มีอบแต่เจ้าพะยูน

ละมุนละไมและลุ่มลึก ไม่ใช่แค่งานเขียนของ **อริสรา พุทธรังษี** แต่หมายถึงชีวิตของสัตว์อนุรักษ์ แห่งท้องทะเลไทยอย่างพะยูน ข้ามไปเกาะลิบงแห่ง ทะเลตรัง ดุวิถีชีวิตและการดูแลทรัพยากรของคนที่นี่ โฟกัสชัดกันตรงหญ้าทะเล อาหารของเจ้าพะยูน ก่อนจะต่อยอดออกไปสู่การมีอยู่ของทรัพยากรสัตว์น้ำ ที่ทำให้บ้านกลางทะเลอย่างลิบงนั้นสมบูรณ์ และสวยงามน่าไปเยี่ยมเยือน

๕๖

เที่ยวดูปราสาทขอม ที่ซ่อนได้

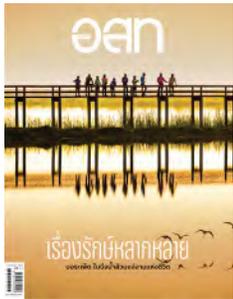
พูดได้เต็มปากว่า **ภาคภูมิ น้อยวัฒน์** หนุ่มใหญ่ ผู้หลงใหลซากอิฐซากปูนนั้นรอนแรมไปเยี่ยมชมนานาปราสาทหินอารยธรรมขอมมาแล้ว ทั่วเมืองไทย คราวนี้ชวนคุณกรุ๊ปรวมตั้งแต่ โคราช บุรีรัมย์ ถึงสุรินทร์ โดยตั้งธงเอาไว้ที่ การดูปราสาทที่ผ่านการบูรณะในลักษณะ “อนัสติโลซิส” รื้อลง ก่อใหม่ และทดแทน ส่วนที่ขาดหาย กลายเป็นเส้นทางชมปราสาทหิน ที่ชัดเจนขึ้นอีกระดับหนึ่ง ให้เราได้อ่าน ได้ตามไป เที่ยวชมกันอย่างมีคอนเซ็ปต์ อยากรู้ว่ามีที่ไหน เชิญพลิกอ่าน

๘๐

สระบุรี มีฟาร์มรักษ์

เที่ยวได้ ชิลได้ และรู้จักการรักษาและดูแลผืนแผ่นดิน ได้ในขณะเดียวกัน **ชตาทิพย์ อำพันทอง** พาคุณท่องเมืองอะโกรฟาร์มอย่างสระบุรี ฟาร์มเมลอน ฟาร์มผักออร์แกนิก มัลเบอร์รี่ ที่เกษตรกรตรงนั้น ต่างหันหน้าหนีสารเคมี และดูแลผลิตผลจนอร่อยและปลอดภัย ก่อนพาข้ามรั้วฟาร์มวัวเข้าไปดูแหล่งเลี้ยงวัวนม อย่างฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก ไปดูไปชิมผลิตภัณฑ์ จากนมวัวหลายรูปแบบ ปิดท้ายด้วยตลาดหัวปลี ตลาดชุมชนที่เน้นผลิตผลปลอดภัย ฮีลร่างกายและฮีลใจ ไปในทริปเที่ยวใกล้กรุง

สารบัญ

จากปก

ยามเช้าอันงดงาม ณ อุทยานนกน้ำ
ภายในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์
เป็นทั้งที่เที่ยวและที่เรียนรู้เรื่องพื้นที่
ชุ่มน้ำได้อย่างเพลิดเพลิน

สุทธิพร คล้ำเงิน ภาพ

๘๐

๘๘

๓๒

๖๘

๕๖

คอลัมน์ประจำฉบับ

- ๐๕ บทบรรณาธิการ
- ๐๖ รอยยิ้มของแผ่นดิน
- ๑๔ ภาพเล่าเรื่อง
- ๑๘ ชมศิลป์
- ๒๒ เล่นหัตถ์ไทย
- ๒๖ สัมภาษณ์พิเศษ
"Japan and Friends"
- ๙๐ สุขกันดี
- ๙๒ ฮาวทูเที่ยว
- ๙๔ ตามรอยไทยแลนด์
- ๙๖ ชวนกันพัก
- ๙๘ ชวนกันกิน
- ๑๐๐ ชวนกันซื้อ
- ๑๐๑ Sketching Thailand
- ๑๐๒ ใต้สมุท
- ๑๐๔ โลกละมุน
- ๑๐๖ Thailand Tourism Awards
- ๑๐๘ เห็นแก่เที่ยว
- ๑๑๐ วาดเมืองไทย
- ๑๑๒ ดวงเดือนนี้
- ๑๑๔ รายงานพิเศษ
- ๑๑๖ ข้าว ทกก.
- ๑๑๘ แวดวงท่องเที่ยว
- ๑๒๐ ฉบับหน้า

oan

นิตยสารเพื่อการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม
ที่มียอดจำหน่ายสูงสุดในเมืองไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เจ้าของ

- **ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย**
ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
- **ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด**
บรรณาธิการบริหาร

คณะที่ปรึกษา

- **ฐาปนีย์ เกียรติไพบูลย์**
ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- **อภิชัย จัตตเจลิมกิจ**
รองผู้ว่าการด้านตลาดในประเทศ
- **นิธิ์ สีแพ้ว**
รองผู้ว่าการด้านสื่อสารการตลาด
- **ภัทรธรรณ ฌ เชียงใหม่**
รองผู้ว่าการด้านตลาดเอเชียและแปซิฟิกใต้
- **จิระวัตติ คุณกรทรัพย์**
รองผู้ว่าการด้านตลาดยุโรปอเมริกา ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
- **กิตติพงษ์ ประพัฒน์ทอง**
รองผู้ว่าการด้านดิจิทัล วิจัยและพัฒนา
- **ชูวิทย์ ศิริเวชกุล**
รองผู้ว่าการด้านนโยบายและแผน

- **อัศววิทย์ เกพาสิต**
รองผู้ว่าการด้านบริหาร
- **ณัฐ ครุฑสุดตร**
รองผู้ว่าด้านสินค้าและธุรกิจท่องเที่ยว
- **ฐานิจ ธุวานนท์**
ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน
- **เด่นเดือน เหลืองแข็ง**
ผู้อำนวยการฝ่ายโฆษณาและประชาสัมพันธ์
- **พริมา หงษ์วิไล**
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ
- **ปาริชาติ บุญคล้าย**
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด
- **พัชรา อนงค์จรรยา**
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด

คณะผู้จัดทำ

- **สุนันทา หามนตรี**
ผู้อำนวยการกองวารสารบรรณาธิการ
- **ภาคภูมิ น้อยวัฒน์**
หัวหน้างานนิตยสารบรรณาธิการฝ่ายภาพ
- **ธีรพัฒน์ บุปผาพิบูลย์**
หัวหน้างานหนังสือพิเศษและสื่อดิจิทัล
- **ฐากูร โภมากรกุล ณ นคร**
บรรณาธิการผู้ช่วย

กองบรรณาธิการ

- พระคุณ บุญยเนตร
- มานิตา ทักคนประเสริฐ
- ชตาทิพย์ อัมพันทอง
- กานต์ชนก เดชสุวรรณ
- อริสรา พุทรวงษ์
- เสาวนีย์ สมบูรณ์
- ปภาวรินทร์ รอดภัย
- ศุภณัฐ เจริญราษฎร์

ฝ่ายภาพ

- วาที่ร้อยตรี ฌยศ ยิ่งยงค์

ฝ่ายศิลปกรรม

- บริษัท นะโม คิดดี จำกัด

ฝ่ายการตลาด จัดจำหน่าย

และสมาชิก

- โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๐๑๐-๒๐๑๕
- **พงศ์ฤทธิ์ อภิชาติพงษ์**
หัวหน้างานการตลาดวารสาร
- สิโรจน์ นาคพันรวงษ์
- ศิวรุตน์ พันธุ์มณี
- ปิยญา โพธิ์ไพจิตร
- ธีรพงศ์ ปะริติพงษ์

ฝ่ายผลิต

แยกสีและจัดพิมพ์

- **บริษัท พิมพ์ดี จำกัด**
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๐๑ ๙๕๐๑
- จำนวนพิมพ์ ๖,๐๐๐ เล่ม

สำนักงานอนุสาร อ.ส.ท.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ชั้น ๑๑ เลขที่ ๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรี แขวงมักกะสัน
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๑๑๔๖-๙
อีเมล : magdiv@tat.or.th เว็บไซต์ : osotho.co

อนุสาร อ.ส.ท. นิตยสารรายเดือนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
เพื่อเสนอข่าวสารและสารคดี อันเป็นสาระประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย
กำหนดออกทุกต้นเดือน ภาพ สารคดี และข้อมูลที่ลงพิมพ์ในอนุสาร อ.ส.ท. สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
หน่วยงาน หรือบุคคลใดต้องการคัดลอก และนำไปเผยแพร่ จะต้องทำจดหมายขออนุญาตถึง
บรรณาธิการ และต้องระบุ “ได้รับความเอื้อเฟื้อจากอนุสาร อ.ส.ท.” ลงไปในเอกสารฉบับนั้น ๆ
ด้วยทุกครั้ง เมื่อได้รับอนุญาต

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานในประเทศ

สำนักงานต่างประเทศ

จากบรรณาธิการ

เพราะรักจึงรักย์

“ความรักเหมือนผี คือมีแต่มองไม่เห็น” ดูเหมือนเป็นคำพูดเปรียบเปรยเพื่อปลอบประโลมหรือคำประชดประชันของเหล่าคนโสด ที่มองหาความรักแต่ก็ไม่เจอ จะว่าไปในตำนานปกรณัมทางฝั่งฮินดูได้เล่าไว้ถึง “พระกามเทพ” เทพแห่งความรักที่กลายเป็นผู้ที่ไร้ร่าง ไม่มีตัวตนทราบนิรันดร์ไว้ว่า เมื่อเหล่าเทพขอให้พระกามเทพช่วยให้พระศิวะรักกับพระแม่อุมาเทวีเสียที เพราะจะได้ให้กำเนิดพระขันธกุมารซึ่งจะมีฤทธิ์ปราบตารกาสูร อสูรตัวร้ายที่

เกร สร้างความเดือดร้อนไปทั่ว พระกามเทพเมื่อรับงานนี้จึงแปลงศรไปปลุกพระศิวะที่บำเพ็ญตบะอยู่ในเกษียรสมุทรถึงแม้พระศิวะจะหลงไหลในพระแม่อุมาเทวีจากศรของพระกามเทพก็จริง แต่เมื่อรู้สึกตัวก็ตกใจโกรธและลี้มพระเนตรที่สามมาเผาร่างพระกามเทพเป็นจุ่มและหายวับในทันที

จึงอาจจะเป็นที่มาว่า เรา “รู้สึก” ถึงความรัก แต่เรา “ไม่เคยเห็น” เลยว่าความรักหน้าตาอย่างไร

ถึงแม้ความรักจะไม่มีหน้าตา ปราศจากรูปร่าง จับต้องไม่ได้ แต่แรงแห่งความรักสามารถสัมผัสได้และเป็นแรงส่งให้เกิดเรื่องราวมากมาย ความรักก็สุดแสนจะหลากหลายและเป็นเหตุผลว่า “เพราะรักจึงรักย์” อ.ส.ท. ฉบับนี้พาทุกท่านไปพบกับความ “รัก” ความผูกพันหลายรูปแบบ ทั้งวงจรของธรรมชาติสัตว์ป่าที่แยกออกจากกันไม่ได้ สัตว์เลี้ยงที่เรียกได้ว่าเป็นสมาชิกในครอบครัว วัฒนธรรมที่ถึงแม้จะต่างกันได้แต่ก็กลมกลืนกันมาได้ และผู้คน ที่พาเราไปสู่ “รักย์” หวงแหวน ดูแล ปกป้อง คุ้มครอง ซ่อมแซม นั่นเอง

ก็เพราะอะไรละ ก็เพราะรักไง จึงต้องทำเพื่อสิ่งที่ยังคงอยู่ให้ยาวนานที่สุด

ความรัก เมื่ออยู่ถูกที่ ในปริมาณที่พอเหมาะ มักจะถาวรและยิ่งใหญ่ในใจเราเสมอ

สุนันทา ทามนตรี
บรรณาธิการ

พิเศษ !!! ภาพปกพับ “ลิซ่า-ลลิษา มโนบาล” ในฐานะ Amazing Thailand Ambassador ภายใต้นแคมเปญ “Feel All the Feelings-เที่ยวเมืองไทย สัมผัสถึงทุกความรู้สึก” พร้อมเพื่อนร่วมทาง (Friends of Amazing Thailand) อย่าง กลัฟ-กมลวณิช ไตรพิพัฒน์พงษ์, วัน-เบรอัน โอภาสเอี่ยมขจร และบลู-พงศ์กวีตถ์ ตั้งวันเจริญ ก็จะเดินทางให้มอบยิ่งขึ้น

สนใจสมัครสมาชิก

osoth

นิตยสารท่องเที่ยวรายเดือนที่มี
ยอดจำหน่ายสูงสุดของเมืองไทย

เพียง Add Line Official Account: @osotho

รอยยิ้มของแผ่นดิน

อริสรา พุทพงษ์ เรื่อง ดาราพร อารีสง่างงศ์ ภาพ

ปวิน สืบชัยวิชกุล ภาพถ่ายทางอากาศ พงศ์พุฒิ วรรณธรรสม ภาพใต้น้ำ

โครงการสมเด็จพระเจ้า อนุ락ษ์พันธุ์เต่าทะเล

ต้นทางของการอนุรักษ์ท้องทะเลไทย

๑. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงทรงปล่อยเต่าทะเล ๒. เกาะมันใน ในช่วงเริ่มโครงการมีต้นไม้ปกคลุมเกาะอย่างหนาแน่น ปัจจุบันถูกปรับให้เป็นที่อนุบาลเต่าและรองรับนักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษาการอนุรักษ์เต่าทะเล ๓. เต่าตนุในบ่ออนุบาล กินทั้งพืชและสัตว์ โดยปกติจะกินปลาตัวเล็ก ๆ ที่เจ้าหน้าที่ให้ในแต่ละวัน และจะต้องเปลี่ยนน้ำในบ่อเต่าวันละ ๑ ครั้งเพื่อความสะอาด ๔. เต่าตนุ หนึ่งในเต่าที่ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออกบนเกาะมันในอนุบาลให้แข็งแรงก่อนปล่อยกลับคืนสู่ธรรมชาติ

๒

๓

๔

“มีคนเล่าต่อ ๆ กันมาว่าตอนพระองค์ท่านเสด็จฯ มาระยอง ท่านทรงเห็นเต่าที่ถูกสตีฟฟ์ แล้วทรงกังวลว่าในอนาคตเต่าคงจะสูญพันธุ์” ลุงเกรียง-เกรียงศักดิ์ ดิษฐวุฒิ เจ้าหน้าที่ดูแลเต่าทะเลของเกาะมันในร่วม ๓๘ ปี เล่าเรื่องราวที่ฟังต่อ ๆ มาของโครงการสมเด็จฯ อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล

เขาไม่มั่นใจว่าเรื่องเล่านี้จริงเท็จประการใด แต่กระนั้นลุงเกรียงก็เชื่อมั่นอย่างไม่ลังเลว่าโครงการสมเด็จฯ อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเลพระราชดำริด้านการอนุรักษ์ในครั้งนั้นได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนชะตาของเต่าให้มีโอกาสอยู่รอดมากขึ้น

ในช่วงเวลานั้น เต่าทะเลอยู่ในภาวะน่า

เป็นห่วง พวกมันถูกคุกคามอย่างหนักเพราะมนุษย์จับกินทั้งไข่เต่าและเนื้อเต่า ส่วนกระดองก็ถูกนำไปทำเครื่องประดับ และจำนวนการมีอยู่ของมันในธรรมชาติก็ลดลงไปเรื่อย ๆ แม้กรมประมงจะแก้ไขกฎหมายให้การครอบครองเต่าทะเลผิดกฎหมาย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๙๓ แต่สถานการณ์ของเต่าทะเลก็ยังไม่ดีขึ้น

จนกระทั่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระราชทานเกาะมันใน เกาะกลางทะเลอันเป็นที่พำนักส่วนพระองค์เพื่อเป็นศูนย์กลางอนุรักษ์และเพาะขยายพันธุ์เต่าทะเล โดยพระราชทานชื่อ “โครงการสมเด็จฯ อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล” ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๒ พร้อมทั้ง

พระราชทานพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ และลูกเต่าทะเลให้ผู้แทนจากกรมประมง กรมชลประทาน และกองทัพเรือ เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยและขยายพันธุ์ต่อไป

นับจากวันนั้น เกาะมันในที่มีเนื้อที่จำนวน ๑๓๔ ไร่ จึงกลายเป็นพื้นที่ทำงานในการฟื้นคืนชีวิตของเต่าให้กลับคืนสู่ทะเล ภายหลังจากการสิ้นสุดโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น สถานีอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเลสังกัดกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และได้โอนย้ายเข้ามาในสังกัดกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖

๑. ชายหาดบนเกาะมันในสามารถลงเล่นน้ำได้ อยู่ก่อนถึงทางเข้าไปยังบริเวณสถานที่อนุบาลเต่าทะเล

๒. อาคารพิพิธภัณฑ์เต่าทะเล เดิมเป็นที่อนุบาลเต่า ก่อนถูกปรับเป็นพิพิธภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาศึกษาเรื่องเต่าทะเลและสัตว์ทะเลหายาก

๓. กระดุกโลมาปากขวด หนึ่งในสัตว์ทะเลหายากที่น้ำจะบาดเจ็บและเสียชีวิตในบริเวณทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันออก

๔. ดอกไม้ทะเลเกาะอยู่บนปะการังเทียมที่มีเป้าหมายในการฟื้นฟูระบบนิเวศน์ที่ถล่มและป้องกันเรืออวนเข้าใกล้ชายฝั่ง

“ตอนนั้นยังเป็นธรรมชาติอยู่มาก รอบเกาะมีแต่ต้นไม้” ลุงเกรียงเล่าย้อนกลับไปในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ที่เพิ่งเข้ามาทำหน้าที่ดูแลเต่าทะเล สภาพแวดล้อมของเกาะยังคงเดิม มีเจ้าหน้าที่เพียงหยิบมือในการช่วยกันอนุบาลเต่าทะเลบนเกาะกลางทะเลที่ห่างจากฝั่งประมาณ ๖ กิโลเมตร

การทำงานอนุบาลเต่าทะเลเริ่มขึ้นตั้งแต่แม่เต่าขึ้นมารวางไข่ เพื่อให้เกิดความมอยุ่รอดมากที่สุด เจ้าหน้าที่จะต้องไปเก็บไข่และเอามาอนุบาลจนฟักเป็นตัว ต่อจากนั้นจะเลี้ยงให้เต่าทะเลมีอายุครบ ๑ ปี แล้วจึงปล่อยกลับคืนสู่ธรรมชาติ

“เราไปเก็บไข่จากเกาะครามที่อยู่ในความ

รับผิดชอบของกองทัพเรือ เอามาอนุบาลที่นี่” เขาลงรายละเอียดถึงการทำงานว่าเจ้าหน้าที่บนเกาะมันในจะไปสำรวจหาไข่เต่าพร้อมกับเหล่าทหารเรือ และนำส่วนหนึ่งของจำนวนไข่กลับมาฟักบนเกาะแห่งนี้

พอครบกำหนด ๑ ปี เวลาถึงงานเทศกาลหรือวาระพิเศษ ลูกเต่าที่แข็งแรงก็จะถูกนำไปปล่อยตามแนวชายฝั่ง

“เราเอาเต่าไปให้ชาวประมงปล่อย อันนี้แหละครับเป็นการปลูกจิตสำนึกไปด้วยเลย”

ไม่นานทางศูนย์วิจัยฯ ก็ได้ยินเสียงจากชาวประมงที่ไปพบเจอเต่าทะเลตามที่ต่าง ๆ ก็พออนุมานได้ประมาณหนึ่งว่า เต่าน่าจะเริ่มเพิ่มขึ้นจริง ๆ

“เมื่อก่อนมันไม่มีข้อมูลอะไรมากมาย เราก็ศึกษากันไปเรื่อย ๆ โครงการของพระองค์ท่านนี่เป็นที่แรกเลย ไม่มีที่ไหนเลี้ยง ไม่มีที่ไหนดูแล การสำรวจก็ไม่มีเลย” ในเวลานั้นทุกคนเป็นมือใหม่ในการทำงาน การเริ่มต้นจึงเป็นทั้งการทดลองในหน่วยงานจริงทั้งหมด ทั้งการดูแลเต่าทะเล ทั้งการศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อถิ่นที่อยู่อาศัย การวางไข่ พฤติกรรมของเต่าทะเล ตลอดจนอาหารที่เต่าทะเลกินเป็นอาหาร

แม้กระทั่งเรื่องการเพาะฟักเพื่อให้สมดุลงระหว่างเพศผู้กับเพศเมีย ก็เป็นอีกหนึ่งบทเรียนสำคัญที่เกิดขึ้นจากการทดลองและสังเกตอย่างต่อเนื่อง

๑

“เราเคยทดลองฟักไข่เต่า เอาไปฝากเลี้ยงที่ฟาร์มกระเช้โดยใช้อุณหภูมิควบคุมประมาณ ๒๗-๒๘ องศา เราได้ตัวผู้ ส่วนไข่ที่เรานำมาฟักบนเกาะในอุณหภูมิตามธรรมชาติก็น่าจะประมาณ ๓๐ องศา เราได้ตัวเมีย” ลุงเกรียงเล่าถึงความพยายามในการค้นคว้าวิจัยที่พวกเขาพยายามทำให้เต่าเพศผู้และเพศเมียบาลานซ์กันเพื่อให้มันดำรงเผ่าพันธุ์ต่อไปในธรรมชาติ

เมื่อบทบาทของศูนย์วิจัยฯ ขยายขึ้น งานอนุรักษ์ก็ไม่ได้หยุดอยู่ที่แค่ทะเลเพียงชนิดเดียว หากรวมไปถึงสัตว์ทะเลหายากและทรัพยากรทางทะเลอื่น ๆ เช่น หอยมือเสือ โลมา พะยูน แนวปะการัง หญ้าทะเล รวมถึงการติดตาม

สภาพแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง

ภารกิจที่เพิ่มขึ้น การทำงานจึงค่อย ๆ ขยับออกจากเกาะมันในมายังพื้นที่ฝั่งระยอง เพื่อให้การติดต่อประสานงาน และการดูแลช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายากเป็นไปอย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

“ที่นี่รับเคสสัตว์ทะเลหายากที่บาดเจ็บทั้งหมดค่ะ ครอบคลุมตั้งแต่ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ไปถึงตราด” สพ.ญ.อรณี จงกลแพทย์ สัตวแพทย์ประจำศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายาก เล่าถึงภารกิจสำคัญของทีมที่ทำงานภายใต้ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ครอบคลุมแนวชายฝั่งรวมกว่า ๕๖๐ กิโลเมตร

อาการบาดเจ็บของสัตว์ทะเลสังเกตุได้หลายประการ ทั้งการเกยตื้น การเคลื่อนไหวช้าลง เมื่อมีคนส่งสัญญาณ หรือโทร.เข้ามา สัตวแพทย์ที่นี่จะทำการเตรียมพร้อมรับมือ รวมถึงบอกวิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้กับผู้พบเจอ

“ส่วนมากก็คือรักษา ถ้าหายดีก็จะปล่อยกลับสู่ทะเลทั้งหมดค่ะ ยกเว้นอย่างกรณีเต่าตาบอด ก็จะไม่ปล่อยกลับคืนไม่ได้แล้ว” เธอกล่าวอย่างน่าเสียดาย ความพยายามทั้งหมดของศูนย์ช่วยเหลือคือการรักษาให้สัตว์ทะเลกลับไปใช้ชีวิตตามธรรมชาติให้ได้

เคสโดยมากของศูนย์ช่วยเหลือเป็นเต่าซึ่งมีความยากในการฟื้นฟูร่างกายได้ค่อนข้างช้า